

Україна
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ФІНАНСОВОГО
МОНІТОРИНГУ

UKRAINE
THE STATE FINANCIAL
MONITORING
SERVICE

Академія фінансового моніторингу

Новації Закону № 361-IX від 06.12.2019
в частині належної перевірки клієнта,
посилені та спрощені заходи.

Завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу

**здійснювати належну перевірку нових
клієнтів,
а також існуючих клієнтів;**

частина друга ст. 8 Закону

ТЕРМІНОЛОГІЯ

- Наближення термінології Закону та її суті до міжнародної
- належна перевірка клієнта (CDD (customer due diligence))
- 34) **належна перевірка** - заходи, що включають:
  - **ідентифікацію та верифікацію** клієнта (його представника);
  - **встановлення кінцевого бенефіціарного власника** клієнта або його відсутності, у тому числі отримання структури власності з метою її розуміння, та даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, та вжиття заходів з верифікації його особи (за наявності);
  - **встановлення (розуміння) мети та характеру майбутніх ділових відносин** або проведення фінансової операції;
  - проведення на постійній основі **моніторингу ділових відносин** та фінансових операцій клієнта, що здійснюються у процесі таких відносин, щодо відповідності таких фінансових операцій наявній у СПФМ інформації про клієнта, його діяльність та ризик (у тому числі, в разі необхідності, про джерело коштів, пов'язаних з фінансовими операціями);
  - **забезпечення актуальності** отриманих та існуючих документів, даних та інформації про клієнта;

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Наближення термінології Закону та її суті до міжнародної

БУЛО

3) верифікація клієнта - встановлення (підтвердження) СПФМ відповідності особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим ідентифікаційним даним;

СТАЛО

6) верифікація - заходи, що вживаються СПФМ з метою перевірки (підтвердження) належності відповідній особі отриманих СПФМ ідентифікаційних даних та/або з метою підтвердження даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників чи їх відсутність;

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Наближення термінології Закону та її суті до міжнародної

БУЛО

10) **дані, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника (контролера)**, - відомості про фізичну особу, які включають прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи (фізичних осіб), країну її (їх) постійного місця проживання та дату народження;

СТАЛО

15) **дані, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника**, - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, країна громадянства та постійного місця проживання, дата народження, характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу);

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Наближення термінології Закону та її суті до міжнародної

БУЛО

-

СТАЛО

58) **структура власності** - документально підтверджена система взаємовідносин фізичних та юридичних осіб, трастів, інших подібних правових утворень, що дає змогу встановити всіх кінцевих бенефіціарних власників, у тому числі відносини контролю між ними, або відсутність кінцевих бенефіціарних власників;

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Наближення термінології Закону та її суті до міжнародної

БУЛО

-

СТАЛО

40) **номінальний власник** -
особа, яка від свого імені
управляє корпоративними
правами іншої особи - кінцевого
бенефіціарного власника в
інтересах останнього;

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Наближення термінології Закону та її суті до міжнародної

БУЛО

19-1) **істотна участь** - пряме або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами часткою у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі;

СТАЛО

29) **істотна участь** - пряме або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами часткою у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі або незалежна від формального володіння можливість значного впливу на керівництво чи діяльність юридичної особи;

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Наближення термінології Закону та її суті до міжнародної

БУЛО

47) **фінансова операція** - будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або про які стало відомо суб'єкту державного фінансового моніторингу в рамках виконання цього Закону;

СТАЛО

65) **фінансова операція** - будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою СПФМ або про які стало відомо СПФМ, зазначеним у [підпунктах "а"- "д"](#) пункту 7 частини другої статті 6 цього Закону, у рамках ділових відносин з клієнтом, СДФМ, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, державним органом, що провадить діяльність у сфері запобігання та протидії, правоохоронним та розвідувальним органам України в рамках виконання цього Закону;

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Наближення термінології Закону та її суті до міжнародної

БУЛО

12) **ділові відносини** - відносини між клієнтом та СПФМ, що виникли на підставі договору (у тому числі публічного) про надання фінансових або інших послуг;

СТАЛО

19) **ділові відносини** - відносини між клієнтом та СПФМ, пов'язані з діловою, професійною чи комерційною діяльністю СПФМ, що виникли на підставі договору, в тому числі публічного, про надання (використання) фінансових або інших послуг, здійснення СПФМ іншої діяльності (далі - послуги) та передбачають тривалість існування після їх встановлення;

Належна перевірка клієнта

- **СПФМ зобов'язаний здійснювати кожен із заходів належної перевірки.**

-
- **Обсяг дій** при здійсненні кожного із заходів належної перевірки **визначається СПФМ** з урахуванням **ризик-профілю клієнта**, зокрема рівня ризику, мети ділових відносин, суми здійснюваних операцій, регулярності або тривалості ділових відносин.

Належна перевірка здійснюється в разі:

- встановлення ділових відносин;
- наявності підозри;
- здійснення переказів (у тому числі міжнародних) без відкриття рахунка (більше ніж 30 тис. грн. але менше ніж 400 тис. грн.)
- проведення фінансової операції з віртуальними активами на суму, що дорівнює чи перевищує 30 тисяч гривень;
- виникнення сумнівів у достовірності чи повноті раніше отриманих ідентифікаційних даних клієнта;
- проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтами, якщо сума дорівнює чи перевищує 400 тис. грн.

Залежно від рівня ризику проведення фінансової операції належна перевірка клієнта здійснюється також у разі проведення ним кількох фінансових операцій, що можуть бути пов'язані між собою, на загальну суму, що дорівнює або перевищує суму 400 тис.грн.

Належна перевірка клієнта

- **Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюються** до встановлення ділових відносин, вчинення правочинів (крім випадків, передбачених цим Законом), проведення фінансової операції, відкриття рахунка.
- З метою неперешкоджання звичайній діловій практиці верифікація клієнта може здійснюватися за необхідності **під час встановлення ділових відносин.**
- У такому разі здійснення верифікації має бути завершене якнайшвидше після першого контакту з клієнтом, за умови здійснення ефективного управління ризиками ВК/ФТ.
- Верифікація клієнта також може бути здійснена після відкриття рахунка, але до проведення по ньому першої фінансової операції.

Належна перевірка клієнта

СПФМ має право витребувати, а державні органи, державні реєстратори **зобов'язані протягом десяти робочих днів** з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується здійснення належної перевірки. Зазначена інформація подається безоплатно. Порядок подання інформації визначається Кабінетом Міністрів України.

частина 5 статті 11

СПФМ має право витребувати, а клієнт, представник клієнта **зобов'язані подати інформацію (офіційні документи)**, необхідну (необхідні) для здійснення належної перевірки, а також для виконання таким суб'єктом первинного фінансового моніторингу інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії.

частина 6 статті 11

Належна перевірка клієнта

- **7. СПФМ** відповідно до законодавства **зобов'язаний** на підставі **офіційних документів або інформації, отриманої з офіційних та/або надійних джерел (якщо інше не передбачено цим Законом), здійснювати верифікацію.**
- **16. СДФМ,** що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за СПФМ, **встановлюють особливості та надійні джерела** для здійснення належної перевірки клієнтів для відповідних СПФМ, а також особливості встановлення вигодоодержувачів (вигодонабувачів) за фінансовими операціями.

[Стаття 11 Закону](#)

Термінологія

- 43) **офіційне джерело** - автоматизовані інформаційні і довідкові системи, реєстри, бази та банки даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування, а також відповідні органи іноземних держав та міжнародних, міжурядових організацій;
- 44) **офіційний документ** - документ, складений, виданий, засвідчений із дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю складати, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти та містить передбачені законодавством реквізити і відомості;

Стаття 1 Закону

Належна перевірка клієнта

- **Офіційні документи** мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання та включати всі необхідні ідентифікаційні дані. **Копії офіційних документів**, крім нотаріально засвідчених, на підставі яких СПФМ здійснив верифікацію, **засвідчуються в порядку, встановленому СДФМ.**
- Для визначення належності клієнта або кінцевого бенефіціарного власника клієнта до **політично значущих осіб, членів їх сімей або пов'язаних з ними осіб** СПФМ використовує **декілька надійних джерел інформації та вживає заходів для перевірки отриманої інформації.**

Належна перевірка клієнта

Реквізити банку, в якому відкрито рахунок клієнту, номер поточного рахунка, місце проживання або місце перебування фізичної особи - резидента України (місце проживання або місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні), відомості про виконавчий орган (органи управління), а також інша інформація, необхідна для з'ясування мети та характеру майбутніх ділових відносин, проведення на постійній основі моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта, **встановлених СПФМ на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших офіційних та/або надійних джерел, якщо така інформація є відкритою, не потребують верифікації в разі відсутності в СПФМ підозр щодо достовірності (чинності) таких документів та/або інформації.**

З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника СПФМ:

- витребує та отримує від клієнта - юридичної особи **структуру власності такого клієнта**;
- встановлює щодо трасту або іншого подібного правового утворення відомості про засновників, довірчих власників, захисників (у разі наявності), вигодоодержувачів (вигодонабувачів) або групу вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також про будь-яких інших фізичних осіб, які здійснюють вирішальний вплив на діяльність трасту або іншого подібного правового утворення (у тому числі через ланцюг контролю/володіння). Щодо трастів та інших подібних правових утворень, вигодоодержувачі (вигодонабувачі) яких характеризуються певними ознаками або класом, встановлюється інформація про таких вигодоодержувачів (вигодонабувачів), яка б надала можливість встановити їх особу в момент виплати чи реалізації ними належних їм прав;
- має право використовувати **дані, що містяться в офіційних документах, офіційних та/або інших джерелах**;
- має вжити належних заходів для перевірки достовірності інформації щодо КБВ та пересвідчитися, що він знає, хто є КБВ (за його наявності), **здійснюючи обґрунтовані заходи для розуміння права власності (контролю) та структури власності**.

СПФМ при встановленні КБВ клієнта **не повинен покладатися виключно** на Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. Вимоги щодо встановлення КБВ СПФМ **виконує з використанням ризик-орієнтованого підходу**.

СПФМ під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлюють:

для фізичної особи

- прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові,
- дату народження,
- номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу),
- дату видачі та орган, що його видав,
- відомості про місце проживання або місце перебування,
- реєстраційний номер облікової картки платника податків,
- номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії,
- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності).

Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені;

СПФМ під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлюють:

для фізичної особи - підприємця

- ❑ прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові,
- ❑ дату народження,
- ❑ номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу),
- ❑ дату видачі та орган, що його видав,
- ❑ відомості про місце проживання або місце перебування,
- ❑ реєстраційний номер облікової картки платника податків,
- ❑ номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії;
- ❑ дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про проведення державної реєстрації;
- ❑ реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка (за наявності),
- ❑ унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності).

СПФМ під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлюють:

для юридичної особи

- повне найменування, місцезнаходження;
- дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про проведення державної реєстрації,
- відомості про виконавчий орган (органи управління);
- ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном;
- ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України;
- реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

Під час ідентифікації та верифікації нерезидентів СПФМ встановлюють:

для фізичної особи

- прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові,
- дату народження,
- номер (та за наявності - серію) паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів),
- дату видачі та орган, що його видав,
- громадянство,
- відомості про місце проживання або місце тимчасового перебування в Україні,
- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності).

Під час ідентифікації та верифікації нерезидентів СПФМ встановлюють:

для юридичної особи

- повне найменування, місцезнаходження;
- реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунка;
- відомості про виконавчий орган (органи управління);
- ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном.
- копія легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідчене реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи;

Під час ідентифікації та верифікації нерезидентів СПФМ встановлюють: для трастів та інших подібних правових утворень, що не є юридичними особами

- повне найменування,
- мету та цілі діяльності,
- об'єкти управління, що належать нерезиденту, стосовно якого здійснюється ідентифікація та верифікація,
- країну заснування, місцезнаходження;
- реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунка;
- ідентифікаційний номер (у разі наявності), що нерезидент використовує при поданні податкових декларацій та інших податкових документів до податкових органів у країні, резидентом якої він є.
- засвідчена копія документа або його витяг про утворення (заснування) трасту або іншого подібного правового утворення.

СПФМ щодо іноземної фінансової установи, з якою встановлюються кореспондентські відносини, зобов'язаний додатково до належної перевірки клієнта здійснювати в порядку, визначеному відповідним СДФМ такі заходи:

- 1) **збирати з офіційних та/або надійних джерел інформацію** в обсязі, достатньому для розуміння СПФМ характеру діяльності такої фінансової установи та встановлення її репутації і якості нагляду за нею, зокрема, чи була іноземна фінансова установа об'єктом розслідування з питань відмивання доходів або фінансування тероризму, або об'єктом застосування заходів впливу з боку органу, що здійснює державне регулювання та нагляд за її діяльністю у сфері запобігання та протидії, та чи не є фінансова установа банком-оболонкою;
- 2) **оцінювати заходи** іноземної фінансової установи у сфері запобігання та протидії;
- 3) встановлювати кореспондентські відносини з іноземними фінансовими установами **з дозволу керівника** СПФМ;
- 4) **документувати обов'язки** іноземної фінансової установи у сфері запобігання та протидії;
- 5) щодо іноземної фінансової установи, рахунки якої використовуються безпосередньо третіми сторонами для здійснення операцій від свого імені, **з'ясувати, що іноземна фінансова установа здійснює заходи з належної перевірки клієнтів**, які мають прямий доступ до рахунків іноземної фінансової установи, та що іноземна фінансова установа може надати на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу відповідну інформацію, отриману за результатами здійснення належної перевірки клієнтів.

СПФМ зобов'язаний додатково під час належної перевірки здійснювати стосовно клієнтів, які (КБВ яких) є політично значущими особами, членами їх сімей та особами, пов'язаними з політично значущими особами, такі заходи:

- 1) **мати належну систему управління ризиками** з метою виявлення факту належності клієнта або КБВ клієнта до зазначеної категорії;
- 2) **одержувати дозвіл керівника СПФМ** для встановлення (продовження) ділових відносин, проведення (без встановлення ділових відносин) фінансових операцій на суму, що дорівнює чи перевищує суму 400 тис.грн. (незалежно від того, проводиться така фінансова операція одноразово чи як кілька фінансових операцій, що можуть бути пов'язані між собою);
- 3) **вживати достатніх заходів** з метою встановлення джерела статків (багатства) та джерела коштів, з якими пов'язані ділові відносини чи операції з такими особами;
- 4) **здійснювати на постійній основі** поглиблений моніторинг ділових відносин.

Обсяг дій суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо заходів, **має бути пропорційним ризику ділових відносин** (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом.

У разі якщо **політично значуща особа перестала виконувати визначні публічні функції**, суб'єкт первинного фінансового моніторингу **зобов'язаний продовжувати не менше ніж протягом дванадцяти місяців** враховувати її триваючі ризики та вживати заходів, поки не переконається в тому, що такі ризики відсутні.

При цьому СПФМ повинен враховувати **ризики, що залишаються властивими політично значущій особі**, зокрема:

- рівень впливу, що особа може ще мати;
- обсяг повноважень, якими вона була наділена;
- зв'язок між минулими та чинними повноваженнями тощо.

Належна перевірка клієнта

- **Повторна ідентифікація та верифікація клієнта (його представника) не є обов'язковими**, якщо ця особа раніше була ідентифікована та верифікована згідно з вимогами закону, за умови відсутності у СПФМ підозр та/або підстав вважати, що наявні документи, дані та/або інформація про клієнта (представника клієнта) є нечинними (недійсними) та/або неактуальними.
- Ідентифікація та верифікація клієнта **не здійснюються в разі вчинення правочинів між банками**, зареєстрованими в Україні.

Нормативно-правовими актами СДФМ, може визначатися скорочений перелік ідентифікаційних даних, що з'ясовуються СПФМ, у разі (ч.15 ст.11):

- встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає **орган державної влади, фонд соціального страхування, підприємство**, що повністю перебуває в державній власності, **міжнародна установа чи організація (їх представництво)**, в яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також міжнародних договорів України, що не підлягають ратифікації;
- проведення **фінансової операції на фондовій біржі**;
- проведення страхового відшкодування або страхової виплати **за договором міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності**;
- встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає установа, орган, офіс або агентство **Європейського Союзу**;
- встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає **дипломатичне представництво іноземної держави**, акредитоване в Україні в установленому порядку;
- встановлення ділових відносин з клієнтом, який є **емітентом**, що відповідно до законодавства або у зв'язку із здійсненням **публічної пропозиції акцій** чи у зв'язку із допуском його акцій до торгів зобов'язаний публічно розкривати відомості про КБВ, або є дочірнім підприємством чи представництвом такого емітента.

ДОРУЧЕННЯ + «ПОКЛАДАННЯ»

- **Надання на законодавчому рівні права запроваджувати процедури «покладання»** додатково до існуючого інструменту доручення

(один СПФМ може використовувати результати ідентифікації/верифікації іншого СПФМ, якщо він йому довіряє)

□ **17. Нормативно-правовими актами СДФМ визначаються:**

- *порядок здійснення агентом ідентифікації та верифікації клієнтів;*
- **порядок використання інформації** щодо ідентифікації, верифікації клієнтів, встановлення їх кінцевих бенефіціарних власників та вжиття заходів з верифікації їх особи, а також інформації щодо мети та характеру майбутніх ділових відносин, отриманої від третьої особи, яка є СПФМ відповідно до вимог цього Закону або вживає подібні за змістом заходи, підлягає відповідному нагляду відповідно до законодавства країни реєстрації такого суб'єкта та діє від свого імені.
- **Виняток** - третя особа, що утворена і діє відповідно до законодавства держави (юрисдикції), що не виконує рекомендації FATF, крім випадків, якщо використання інформації здійснюється в межах групи з дотриманням єдиних правил фінансового моніторингу

ДОРУЧЕННЯ + «ПОКЛАДАННЯ»

- Використання агента для здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів можливе тільки **за умови укладення письмового договору** між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та агентом.
- Проте **відповідальність** за здійснення належної перевірки клієнта в обох випадках **несе такий СПФМ**

частина п'ятнадцята статті 11 Закону

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Наближення термінології Закону та її суті до міжнародної

- **спрощені/посилені заходи належної перевірки клієнта**
(SDD/EDD (simplified/enhanced customer due diligence))

56) **спрощені заходи належної перевірки** - заходи, що здійснюються СПФМ на основі ризик-орієнтованого підходу **стосовно клієнтів, ділові відносини з якими** (фінансові операції без встановлення ділових відносин яких) **становлять низький ризик**, є пропорційними виявленим ризикам та можуть передбачати, зокрема, зменшення частоти та обсягу дій з моніторингу ділових відносин та збору додаткової інформації щодо ділових відносин;

48) **посилені заходи належної перевірки** - заходи, що здійснюються СПФМ на основі ризик-орієнтованого підходу **стосовно клієнтів, ділові відносини з якими** (фінансові операції без встановлення ділових відносин яких) **становлять високий ризик**, є пропорційними виявленим ризикам та спрямовані на їх мінімізацію, у тому числі шляхом збільшення частоти та обсягу дій з моніторингу ділових відносин та збору додаткової інформації щодо ділових відносин;

Посилені заходи належної перевірки

ПФМ зобов'язаний здійснювати посилені заходи належної перевірки щодо клієнтів, ризик ділових відносин з якими (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин яких) **є високим.**

СДФМ, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за відповідними СПФМ, **можуть визначати обставини**, за яких здійснюються посилені заходи належної перевірки, **та дії**, що повинні вживатися СПФМ за таких обставин.

СПФМ зобов'язаний, наскільки це можливо, **проводити аналіз та вивчення підстав і цілей** усіх фінансових операцій, що відповідають хоча б одній із таких ознак:

- є складними фінансовими операціями;
- є незвично великими фінансовими операціями;
- проведені у незвичний спосіб;
- не мають очевидної економічної чи законної мети.

[Стаття 12 Закону](#)

Спрощені заходи належної перевірки

- **СПФМ має право здійснювати спрощені заходи належної перевірки** щодо клієнтів, ризик ділових відносин з якими (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин яких) **є низьким.**
- При прийнятті рішення про здійснення спрощених заходів належної перевірки **СПФМ зобов'язаний пересвідчитися, що ризик** ділових відносин з клієнтом (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин) **є низьким.**
- У разі здійснення спрощених заходів належної перевірки **СПФМ зобов'язаний проводити моніторинг ділових відносин та фінансових операцій клієнта,** що здійснюються у процесі таких відносин, достатній для того, щоб мати можливість виявляти фінансові операції, які не відповідають фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта.
- **Критерії ризику, які мають враховуватися, та дії, що повинні проводитися** у ситуаціях, коли здійснюються спрощені заходи належної перевірки, визначають СДФМ, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за СПФМ.

[Стаття 13 Закону](#)

Глосарій

ЧИННИЙ ЗАКОН	НОВИЙ ЗАКОН
<p>15) Ідентифікація клієнта не є обов'язковою у разі проведення фінансової операції особами, які раніше були ідентифіковані або верифіковані згідно з вимогами закону.</p> <p>Ідентифікація та верифікація клієнта не здійснюється у разі вчинення правочинів між банками, зареєстрованими в Україні.</p>	<p>14) Повторна ідентифікація та верифікація клієнта (його представника) не є обов'язковими, якщо ця особа раніше була ідентифікована та верифікована згідно з вимогами закону, за умови відсутності у СПФМ підозр та/або підстав вважати, що наявні документи, дані та/або інформація про клієнта (представника клієнта) є нечинними (недійсними) та/або неактуальними.</p> <p>Ідентифікація та верифікація клієнта не здійснюються в разі вчинення правочинів між банками, зареєстрованими в Україні.</p>

ОБМІН ЩОДО ВІДМОВ

- **Надання на законодавчому рівні права СПФМ обмінюватися інформацією щодо відмов**

- **2. СПФМ мають право здійснювати обмін інформацією про осіб, яким було відмовлено у встановленні (підтриманні) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, закриття рахунка), відкритті рахунка або проведенні фінансової операції.**

частина друга статті 15 Закону

- **3. СДФМ можуть встановлювати особливості та порядок відмови СПФМ від встановлення (підтримання) ділових відносин, відмови в обслуговуванні або проведенні фінансової операції, а також порядок та обсяги обміну інформацією про такі відмови залежно від специфіки діяльності СПФМ.**

частина третя статті 15 Закону

Кінцевий бенефіціарний власник (контролер)

- **Посилення вимог до виявлення КБВ (бенефіціарів)**
- **Вимоги до розуміння структури власності та характеру контролю бенефіціарів**
- **З метою встановлення КБВ суб'єкт первинного фінансового моніторингу:**
  - має право використовувати дані**, що містяться в офіційних документах, офіційних та/або інших джерелах;
  - має вжити належних заходів для перевірки** достовірності інформації щодо кінцевого бенефіціарного власника та пересвідчитися, що він знає, хто є КБВ (за його наявності), здійснюючи обґрунтовані заходи для розуміння права власності (контролю) та структури власності.

[частина сьома статті 11 Закону](#)

Кінцевий бенефіціарний власник (контролер)

- **Заборона** виключного покладання на дані ЄДР (застосування ризик-орієнтованого підходу)
- СПФМ при встановленні кінцевого бенефіціарного власника клієнта не повинен покладатися виключно на Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.
- Вимоги щодо встановлення кінцевого бенефіціарного власника СПФМ виконує **з використанням ризик-орієнтованого підходу**.
- **Вимога повідомляти** про виявлені розбіжності з ЄДР до Держфінмоніторингу
- г) про розбіжності між відомостями про кінцевих бенефіціарних власників клієнта, які містяться в ЄДР, та інформацією про кінцевих бенефіціарних власників, отриманою СПФМ в результаті здійснення належної перевірки клієнта, - **не пізніше десятого робочого дня місяця, наступного за місяцем, в якому були виявлені розбіжності;**

Визначення КБВ

- **30) кінцевий бенефіціарний власник** — будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція.

Кінцевим бенефіціарним власником є:

- **для юридичних осіб** — будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи (в тому числі через ланцюг контролю/володіння);
- **для трастів**, утворених відповідно до законодавства країни їх утворення — засновник, довірчий власник, захисник (за наявності), вигодоодержувач (вигодонабувач) або група вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також будь-яка інша фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність трасту (в тому числі через ланцюг контролю/володіння);
- **для інших подібних правових утворень** — особа, яка має статус, еквівалентний або аналогічний особам, зазначеним для трастів.

КБВ

- **Ознакою здійснення прямого вирішального впливу на діяльність є безпосереднє володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи.**
- **Ознаками здійснення непрямого вирішального впливу на діяльність є принаймні володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення,**
- **чи здійснення вирішального впливу шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою,**
- **права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління,**
- **а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи, або діяльності трасту або іншого подібного правового утворення,**
- **приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, незалежно від формального володіння.**

- **При цьому кінцевим бенефіціарним власником не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є комерційним агентом, номінальним власником або номінальним утримувачем, або лише посередником щодо такого права;**

частина перша статті 1 Закону

Зміна підходів щодо роботи з PEPs

БУЛО

25) національні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували **протягом останніх трьох років** визначені публічні функції в Україні, а саме:

аналогічна логіка щодо іноземних PEP та міжнародних діячів

близькі особи - члени сім'ї суб'єкта, зазначеного у частині першій статті 3 цього Закону, а також чоловік, дружина, батько, мати, вігчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний та двоюрідний брати, рідна та двоюрідна сестри, рідний брат та сестра дружини (чоловіка), племінник, племінниця, рідний дядько, рідна тітка, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, батько та мати дружини (чоловіка) сина (дочки), усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням зазначеного суб'єкта

позначена на таргеті Закону про забезпечення корупційної

СТАЛО

37) національні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували в Україні визначні публічні функції, а саме:

70) **члени сім'ї** - чоловік/дружина або прирівняні до них особи, син, дочка, пасинок, падчерка, усиновлена особа, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням, зять та невістка і прирівняні до них особи, батько, мати, вігчим, мачуха, усиновлювачі, опікуни чи піклувальники.

37) національні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували в Україні визначні публічні функції, а саме:

- Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України та їх заступники;
- керівник постійно діючого допоміжного органу, утвореного Президентом України, його заступники;
- керівник та заступники керівника Державного управління справами;
- керівники апаратів (секретаріатів) державних органів, що не є державними службовцями, посади яких належать до категорії "А";
- Секретар та заступники Секретаря Ради національної безпеки і оборони України;
- народні депутати України;
- Голова та члени Правління Національного банку України, члени Ради Національного банку України;
- голови та судді Конституційного Суду України, Верховного Суду, вищих спеціалізованих судів;
- члени Вищої ради правосуддя, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члени Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів;
- Генеральний прокурор та його заступники;
- Голова Служби безпеки України та його заступники;
- Директор Національного антикорупційного бюро України та його заступники;
- Директор Державного бюро розслідувань та його заступники;
- Директор Бюро фінансових розслідувань та його заступники;
- Голова та члени Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Голова та члени Антимонопольного комітету України, Голова та члени Національного агентства з питань запобігання корупції, Голова та члени Рахункової палати, Голова та члени Центральної виборчої комісії, голови та члени інших державних колегіальних органів;
- надзвичайні і повноважні послы;
- начальник Генерального штабу - Головнокомандувач Збройних Сил України, командувачі Сухопутних військ Збройних Сил України, Повітряних Сил Збройних Сил України, Військово-Морських Сил Збройних Сил України;
- державні службовці, посади яких належать до категорії "А";
- керівники органів прокуратури, керівники обласних територіальних органів Служби безпеки України, голови та судді апеляційних судів;
- керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких прямо чи опосередковано перевищує 50 відсотків;
- члени керівних органів політичних партій;

Зміна підходів щодо роботи з PEPs

БУЛО

пов'язаними особами є

- особи, з якими члени сім'ї PEP мають ділові або особисті зв'язки, а також
- юридичні особи, КБВ яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки

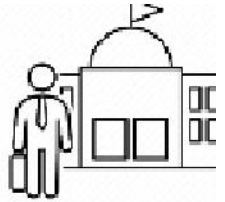
національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб, факт належності до яких клієнта або особи, що діє від їх імені, встановлений суб'єктом первинного фінансового моніторингу;

СТАЛО

4б) особи, пов'язані з політично значущими особами, - фізичні особи, які відповідають хоча б одному з таких критеріїв:

- відомо, що такі особи мають спільне з політично значущою особою бенефіціарне володіння юридичною особою, трастом або іншим подібним правовим утворенням або мають будь-які інші тісні ділові зв'язки з політично значущими особами;
- є КБВ юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, про які відомо, що вони де-факто були утворені для вигоди політично значущих осіб;

іноземних публічних діячів, членів їх сімей та осіб, пов'язаних з такими політично значущими особами, а також клієнтів, кінцевими бенефіціарними власниками яких є зазначені особи

СПФМ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ВСТАНОВИТИ **ВИСОКИЙ РИЗИК**

28) іноземні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували визначні публічні функції в іноземних державах, а саме:

- ❑ глава держави, уряду, міністри (заступники);
- ❑ члени парламенту або інших органів, що виконують функції законодавчого органу держави;
- ❑ голови та члени правлінь центральних банків або рахункових палат;
- ❑ члени верховного суду, конституційного суду або інших судових органів, рішення яких не підлягають оскарженню, крім оскарження у зв'язку з винятковими обставинами;
- ❑ надзвичайні та повноважні посли, повірені у справах та керівники центральних органів військового управління;
- ❑ керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних підприємств;
- ❑ члени керівних органів політичних партій;

Зміна підходів щодо роботи з PEPs

ОБОВ'ЯЗКИ СПФМ щодо клієнтів, які (КБВ яких) є PEP, членами їх сімей та пов'язаними з PEP особами :

- 1) мати належну систему управління ризиками з метою виявлення факту належності клієнта або КБВ клієнта до зазначеної категорії;
- 2) одержувати дозвіл керівника СПФМ для встановлення (продовження) ділових відносин, проведення разових фінансових операцій на суму більше 400 тисяч грн;
- 3) вживати достатніх заходів з метою встановлення джерела статків (багатства) та джерела коштів, з якими пов'язані ділові відносини чи операції з такими особами;
- 4) здійснювати на постійній основі поглиблений моніторинг ділових відносин.

Обсяг дій СПФМ має бути пропорційним ризику ділових відносин з клієнтом

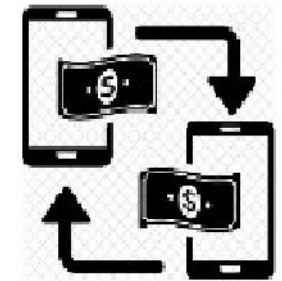
У разі якщо PEP перестав виконувати визначні публічні функції, СПФМ зобов'язаний продовжувати **не менше ніж протягом дванадцяти місяців** враховувати триваючі ризики PEP та вживати заходи, визначені пунктами 2-4 цієї частини, **поки не переконається в тому, що такі ризики відсутні**

При цьому СПФМ повинен враховувати ризики, що залишаються властивими PEP, зокрема:

- рівень впливу, що особа може ще мати;
- обсяг повноважень, якими вона була наділена;
- зв'язок між минулими та чинними повноваженнями тощо

частина тринадцята статті 11 Закону

Суттєві зміни до супроводу переказів інформацією Імплементация регламенту ЄС 2015/847 (стаття 14)

ДО 30 000 ГРИВЕНЬ (еквівалент)

В МЕЖАХ УКРАЇНИ

з використанням ПК або електронних грошей

(за умови відсутності ознак дроблення)

ЗА МЕЖИ УКРАЇНИ

Супроводження переказу (як мінімум):

- номером рахунку/електр.гаманця або номером ПК/наперед оплач.картки платника
- +
- номером рахунку/електр.гаманця або номером ПК/наперед оплач.картки отримувача чи УОН фін.операції¹ (за відсутності рахунку/ел.гаманця)

Вимога до надання інформації про платника та отримувача протягом 3 роб.днів СПФМ-посереднику або СПФМ, що обслуговує платника (у разі надходження від них запити)

Супроводження переказу (як мінімум):

- про платника:
  - ФО (ФОП): ПІБ, номер рахунку/ел.гаманця чи УОН фін.операції (за відсутності рахунку/ел.гаманця)
  - ЮО (траст): повне найменування, номер рахунку/ел.гаманця чи УОН фін.операції (за відсутності рахунку/ел.гаманця)
- про отримувача:
  - ФО (ФОП): ПІБ, номер рахунку/ел.гаманця чи УОН фін.операції (за відсутності рахунку/ел.гаманця)
  - ЮО (траст): повне найменування, номер рахунку/ел.гаманця чи УОН фін.операції (за відсутності рахунку/ел.гаманця)

верифікація платника може не здійснюватися окрім випадків:

- наявності підозри;
- внесення платником готівки для подальшого переказу або надання електронних грошей для їх обміну/погашення на безготівкові кошти з метою їх подальшого переказу

¹УОН фін.операції - унікальний обліковий номер фінансової операції

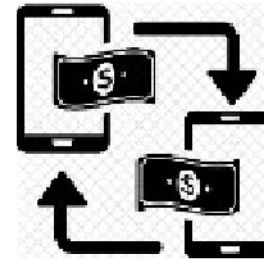

Суттєві зміни до супроводу переказів інформацією

Імплементация регламенту ЄС 2015/847 (стаття 14)

РЕШТА ПЕРЕКАЗІВ

СУПРОВОДЖЕННЯ ПЕРЕКАЗУ (як мінімум):

- про платника:

- ФО (ФОП):
  - ✓ ПІБ,
  - ✓ номер рахунку/електр.гаманця чи УОН фін.операції (за відсутності рахунку/електр.гаманця)
  - ✓ місце проживання/місце перебування **або** номер та серія документа, що посвідчує особу, **або** РНОКПП¹, **або** дата і місце народження
- ЮО (траст):
  - ✓ повне найменування,
  - ✓ номер рахунку/електр.гаманця чи УОН фін.операції (за відсутності рахунку/електр.гаманця)
  - ✓ місцезнаходження або ЄДРПОУ (для резидентів)

- про отримувача:

- ФО (ФОП):
  - ✓ ПІБ,
  - ✓ номер рахунку/електр.гаманця чи УОН фін.операції (за відсутності рахунку/електр.гаманця)
- ЮО (траст):
  - ✓ повне найменування,
  - ✓ номер рахунку/електр.гаманця чи УОН фін.операції (за відсутності рахунку/електр.гаманця)

Обов'язкова верифікація²:

- **платника** зі сторони СПФМ, який обслуговує платника;
- **отримувача** зі сторони СПФМ, який обслуговує отримувача (окрім переказів до 30 000 грн, за умови що виплата не здійснюється готівкою або електронними грошима)

¹ РНОКПП - реєстраційний номер облікової картки платника податків

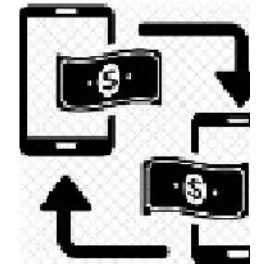
² верифікація не вимагається, якщо особа вже була ідентифікована та верифікована у цьому СПФМ раніше

Суттєві зміни до супроводу переказів інформацією Імплементація регламенту ЄС 2015/847 (стаття 14)

ВИНЯТКИ (перекази, які не вимагають ідентифікації/верифікації платників/отримувачів та супроводження інфо)

- готівкові перекази в межах України до 5 000 гривень (за умови відсутності ознак дроблення);
- перекази з використанням ПК або електронних грошей для оплати товарів чи послуг і номер ПК та/або наперед оплаченої карти багатоцільового використання супроводжує переказ на всьому шляху руху коштів;
- сплата податків, штрафів та інших обов'язкових платежів на користь органів державної влади або переказу коштів за житлово-комунальні послуги;
- зняття коштів з власних рахунків;
- перекази коштів на суму, що є меншою ніж 30 000 гривень (еквівалент), для зарахування на рахунок отримувача виключно з метою оплати вартості товарів, послуг, погашення заборгованості за кредитом за умови, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги з переказу коштів отримувачу, *може здійснити відстеження через отримувача за допомогою унікального облікового номера фінансової операції переказ коштів та визначити особу, яка уклала договір з отримувачем про поставку товарів, надання послуг, надання кредиту;*
- власні перекази СПФМ;
- перекази коштів між платником (ініціатором переказу) і отримувачем платежу, які проводяться через посередника, уповноваженого вести переговори та укладати договір купівлі-продажу товарів або послуг від імені платника (ініціатора переказу) або отримувача
- операції операторів послуг платіжної інфраструктури по забезпеченню проведення переказу коштів

Запровадження процедур інформування про порушення (whistle-blowing)

2. СПФМ зобов'язаний:

27) встановлювати для працівників **процедури щодо повідомлення керівника СПФМ та/або відповідального працівника про порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, у тому числі без зазначення авторства (анонімно), із забезпеченням відповідних засобів;**

частина друга статті 8 Закону

15. СДФМ забезпечують умови для повідомлень працівниками СПФМ або будь-якими третіми особами про порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, зокрема через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку.

СДФМ заборонено розкривати будь-яким третім особам інформацію про осіб, що здійснили такі повідомлення, крім випадків, встановлених законом.

Порядок надання таких повідомлень, а також порядок їх розгляду визначаються відповідним СДФМ

частина п'ятнадцята статті 18 Закону

Дякую

«Гаряча лінія»

Держфінмоніторингу

- **Організація фінансового моніторингу :**
(044) 594-16-32, 594-16-33, 594-16-54
- **Взяття на облік повідомлень про фінансові операції, одержаних Держфінмоніторингом на паперових носіях:**
(044) 594-16-20
- **Правове забезпечення системи фінансового моніторингу:**
(044) 594-16-47, 594-16-49

Понеділок - п'ятниця (10.00 - 12.00)

- **Обробка повідомлень про фінансові операції, що можуть бути пов'язані з фінансуванням тероризму або щодо учасників яких застосовано міжнародні санкції, або зупинені операції:**
(044) 594-16-64

Щоденно (9.00 - 18.00)

